

HỌC PHẦN

TRIẾT HỌC MÁC - LÊNIN

CHỦ NGHĨA DUY VẬT LỊCH SỬ NHÀ NƯỚC VÀ CÁCH MẠNG XÃ HỘI

(Slide này có thể được sử dụng cho quá trình tự học của sinh viên)

Chương 3

CHỦ NGHĨA DUY VẬT LỊCH SỬ

3.1. HỌC THUYẾT HÌNH THÁI KINH TẾ - XÃ HỘI

3.2. GIAI CẤP VÀ DÂN TỘC

3.3. NHÀ NƯỚC VÀ CÁCH MẠNG XÃ HỘI

3.4. Ý THỨC XÃ HỘI

3.5. TRIẾT HỌC VỀ CON NGƯỜI

3.4. Ý THỨC XÃ HỘI

3.4. Ý THỨC XÃ HỘI

3.4.2. Ý thức xã hội và kết cấu của ý thức xã hội

a. Khái niệm ý thức xã hội

b. Kết cấu của ý thức xã hội

c. Tính giai cấp của ý thức xã hội

d. QHBC giữa TTXH và YTXH

e. Các hình thái ý thức xã hội

f. Tính độc lập tương đối của ý thức XH

3.4.2. Ý THỨC XÃ HỘI VÀ KẾT CẤU CỦA Ý THỨC XÃ HỘI

a. Khái niệm ý thức xã hội

Ý thức xã hội là khái niệm triết học dùng để chỉ các mặt, các bộ phận khác nhau của lĩnh vực tinh thần xã hội như quan điểm, tư tưởng, tình cảm, tâm trạng, truyền thống... của cộng đồng xã hội; mà những bộ phận này nảy sinh từ tồn tại xã hội và phản ánh tồn tại xã hội trong những giai đoạn phát triển nhất định

Là mặt tinh thần của đời sống xã hội

Bao gồm tư tưởng, quan điểm cùng những tình cảm, tập quán, thói quen, truyền thống,.

Của một cộng đồng xã hội

Phản ánh tồn tại xã hội trong những giai đoạn phát triển nhất định

b. Kết cấu của ý thức xã hội

+ Xét về trình độ phản ánh

YTXH THÔNG THƯỜNG

Tư tưởng, quan điểm tập quán, thói quen, truyền thống được hình thành trực tiếp trong đời sống hằng ngày

TÂM LÝ XÃ HỘI

Tâm lý xã hội là ý thức xã hội thể hiện trong ý thức cá nhân.

- Đa dạng, phong phú
- Phát triển theo QL lây lan
- Tâm lý dân tộc

Tâm lý xã hội cũng phản ánh một cách trực tiếp và tự phát những điều kiện sinh hoạt hằng ngày của con người cho nên chỉ ghi lại những gì dễ thấy, những gì nằm trên bề mặt của tồn tại xã hội.

b. Kết cấu của ý thức xã hội

+ Xét về trình độ phản ánh

YT LÝ LUẬN

Tư tưởng, quan điểm được khái quát hóa, hệ thống hóa thành các lý thuyết, học thuyết (nắm được bản chất, quy luật)

HỆ TƯ TƯỞNG
là giai đoạn phát triển cao hơn của ý thức xã hội, là sự nhận thức lý luận về tồn tại xã hội.

- KH và không KH
- Phát triển theo QL kế thừa
- Phản ánh lợi ích giai cấp

Mặc dù tâm lý xã hội và hệ tư tưởng thuộc hai trình độ khác nhau của ý thức xã hội nhưng chúng có mối liên hệ qua lại và tác động qua lại lẫn nhau.

b. Kết cấu của ý thức xã hội

+ Xét về lĩnh vực phản ánh

Ý thức chính trị

***Ý thức
pháp quyền***

Ý thức đạo đức

Ý thức thẩm mỹ

**Sự tác động
qua lại của các
hình thái
YTXH**

Ý thức khoa học

Ý thức tôn giáo

Ý thức triết học

c. Tính giai cấp của ý thức xã hội

**Trong xã hội
có giai cấp, ý
thức xã hội
cũng mang
tính giai cấp**

Giai cấp khác nhau có ý
thức khác nhau

Tư tưởng thống trị là tư
tưởng của giai cấp thống
trị

Hệ tư tưởng của giai
cấp bị trị là sự phản
kháng, lật đổ chế độ
người bóc lột người đó

Tài liệu tham khảo:

1. Giáo trình Triết học Mác-Lênin, dùng cho sinh viên đại học hệ không chuyên lý luận chính trị. Nhà xuất bản Chính trị quốc gia sự thật, 2021.
2. Giáo trình Triết học Mác-Lênin, dùng cho sinh viên đại học hệ chuyên lý luận chính trị. Nhà xuất bản Chính trị quốc gia sự thật, 2021.
3. Giáo trình Triết học Mác-Lênin. Nhà xuất bản Chính trị quốc gia, 2010.
4. Tham khảo tài liệu tiếng Anh tại:
<http://www.marxists.org/xlang/index.htm>
5. Viện Nghiên cứu con người: *Một số kết quả nghiên cứu chủ yếu*, Nxb. Khoa học xã hội, Hà Nội, 2014.
6. Quân đội nhân dân Việt Nam, Tổng cục Chính trị: *Triết học Mác-Lênin- Phần II, Chủ nghĩa duy vật lịch sử*), Nxb. Quân đội nhân dân, Hà Nội, 2008.